

povinností vůči žákovi i jeho zákonným zástupcům v případě uložení důtky ředitele školy, kterou však lze v základní škole uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ve školách poskytujících střední vzdělávání lze při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem žákovi uložit napomenutí třídního učitele, napomenutí učitele odborného výcviku, důtku třídního učitele nebo důtku ředitele školy, a to rovněž podle závažnosti tohoto porušení. Uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody je nutno prokazatelným způsobem oznámit žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka, přičemž třídní učitel nebo učitel odborného výcviku neprodleně oznámí uložení důtky rovněž řediteli školy.

Pravidla pro ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu. O uložení výchovného opatření se jedná vždy na základě závažnosti konkrétního porušení školního řádu, aniž by vznikala povinnost vyčerpat nejdříve nejmírnější napomenutí.

Na žáky, kteří již splnili povinnou školní docházku a na studenty vyšších odborných škol, se však v plném rozsahu vztahují i velmi závažná kázeňská opatření, stanovená školským zákonem, jimiž jsou **podmíněné vyloučení** žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení a **vyloučení** žáka nebo studenta školy nebo školského zařízení.

Žáka plnění **povinnou školní docházku** ve škole poskytující základní nebo střední vzdělávání však **nelze**, v rozporu s občas se objevujícími až absurdně vyznívajícím požadavky, ze školy **vyloučit**, přestože jeho chování i prospěch jsou velmi problematické, a možnost tohoto jednoduchého řešení by byla v některých případech vítána, zejména např. ze strany některých rodičů jeho spolužáků.

Vyloučit však žáka lze vždy také ze školského zařízení.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 30 Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád, § 31 Výchovná opatření, § 183 (rozhodování podle správního řádu)

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, § 17 Výchovná opatření

Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů, § 10 Výchovná opatření

1.3 A co udělení poznámky do žákovské knížky?

Žákovská knížka nepatří k dokumentaci, jejíž vedení školám a školským zařízením ukládá školský zákon. Jedná se pouze o jeden z mnoha možných způsobů, které **usnadňují žádoucí přenos informací** mezi zákonným zástupcem nezletilého dítěte – žáka školy, a příslušnou školou, který škola ani nemusí ve své praxi využít, najde-li jiné operativnější postupy např. prostřednictvím elektronického spojení. Přestože o absurdních poznámkách v žákovské knížce kolují už letité vtipy, nemohou popřít fakt, že funkční zápisy v žákovské knížce, stejně jako informace předané rodičům jiným způsobem, mohou včas upozornit na vznikající problémy a otevřít cestu dalšímu účelnému hledání společně orientovaného postupu školy i rodiny, **nejsou** však kázeňským opatřením ve smyslu právních předpisů.